

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

3. Prudentia, præsertim in uxore ducenda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](#)

rumpens flamma, Creusam cum tota regia combussit. Sic Dejanira Herculī vestem, Nessi Centauri crōre infectā dono dedit, quā ille induitā, versus in furias, seipsum in monte Oeta concremavit. Sic Rosimunda Longobardorum regina, Helmigio, delicio suo, vinum & pestem in aureo poculo propinavit. Sic Fenella Kennethum Scotorum regem per occultas insidias occidit, dum statuam ei munere misit, pomum aureum manu tenerem; quod ubi manibus contigit, statim inde jaculis erumpentibus confossus est. Cardan. de rerum variet. lib. 12. c. 56. Verē Juvenalis:

veniunt à dote Sagittæ

Exitiales, lethiferæ, fatales. Epimetheus si sapuisset, suam Jovis Pandoram remisisset, ipse de pane, fidaque sibi conjugé circumspexisset. In quo tamen delirio nimium quam multos imitatores habet, qui forme & opulentiae pellaciam abrepti, pro Pandora Furiam, & mille pestes in thalamum inducunt; quibus, extremis in angustijs unica Spes restat scindendi aliquando odiosi vinculi Parcarum forifice.

III. (c) Fuit prudentissimus Prometheus, ut ipsum nomen indicat, ἀπὸ τῆς προηγδειας, à providentia sumptum. Qui quod rudes & agrestes homines informarit ad humanitatem, dicitur finxisse hominem è luto; Et ignem coelo surripuisse, dum docuit artem, varia opera, ignis beneficium efficiendū. Vedit is Pandoram, sed non fudit speciosæ ac blandæ mulieri. Et quamvis (quod Poëta canunt, capillos ejus ornarent Charites auro fulgente, bina lumina scintillarint instar siderum: vultum Citherea rosis pinxerit: collum ebore induxit: Pitho seu Suada favos per ora sparserit; non fudit tamen Prometheus, nec se falli passus est, illud sibi, quod postea Poëta retulit, occinens:

Plus aloës, quam mellis habet. Juven. Sat. 6.

IV. (d) Meminimus suprà proverbij: *Malō acceptō stultus sapit.* Videatur hoc, inquit, Chiliaestes, ex Promethei & Epimethei fabula manasse, quando Pandora omnibus, formæ, cultus, ingenij, linguæque dotibus cumulata, frustra sollicitatō Prometheo, (qui Gracis eum significat, cui prius quam rem aggrediatur, suspetit consilium, nam προηγδειας est consilio malis imminentibus occurgere) Epimetheus ad aperiendam pyxidem induxit, cui juxta nominis etymon, re peracta, tum demum consilium in mentem venit. Enimvero nimis quam multos hic albæ mentis homo fraterculos habet, tum maxime, quando in ducendis uxoris tantum cortex aspicitur, nec attenditur, quæ caries intus in hue lateat.

Plautus

(c) Prudentia (d) Præstertim in uxore ducenda.

Plautus monet: *Feliciter sapit, qui alieno periculo sapit.* Et Tibullus:
Felix, quicunque dolore
Alterius, disces posse carere tuo.

Huc alludunt & illæ serò sapientium voces: *Nunc scio quid sit amor.* *Nunc & ego illam scelestam, & me miserum esse sentio.* Ab vix tandem sensi solidus &c. Plautus. Interrogatus Democritus cur pusillam uxorem duxisset, respondit: Ego ex omnibus malis minimum elegi. Aristippus mulierem parvam, sed pulchram conspicatus: *Parvum, inquit,* pulchrum, magnum autem malum. Et Pythagoras quæsitus, cur inimico filiam dedisset nuptrui: quia nihil, ait, dare poteram deterius.

SYMBOLVM VIII.

Quatuor Ætates sive saecula,

1. Metam.

Ethicæ.

1. Quatuor Monarchiæ.
2. Quatuor ætates ex S. Scripturâ.
3. Quatuor ætates ex Seneca.
4. Quatuor ætates ex Juvenale.
5. Astrææ imago & officium.

Finxerunt has Ætates Poëtæ, totidem gradibus bonorum & malorum, quot metallorum, inter se discretas. Primum & antiquissimum saeculum, propter præstantiam vocant *aureum*, Saturno tenente cœli, terræque imperium; quo tempore in summa rerum omnium affluentia, quiete & felicitate vivebant mortales, sine turbis, sine bellis, sine curis & molestijs, sine ullis animorum perturbationibus. Unde Ovidius loc. cit.

Aurea prima sata est ætas, quæ vindice nullo
Sponte sua sine lege fidem, rectumque tenebat.

Et lib. I. Fast.

Nondum Justitiam facinus mortale fugârat:
Ultima de Superis illa reliquit humum.
Proque metu populum sine vi, pudor ipse regebat:
Nullus erat Justis reddere jura labor.

Et Virgilius I. Georg.

Ante Jovem nulli subigebant arva coloni,

Nec